



ЧИТЬ  
знаємо,  
ше руйну ерепох нарідів у заколоті, як зареве море та філі [забурені, невдоволені маси]. І смертвіють люде від страху та  
Говорили, що, що прийде на вселенну [на всіх людей]: спіл бо небесні [церков] захищаються... Як побачите, що се стається,  
Боже близько.. Випростуйтесь і підймайте голови ваши, радуйтесь, бо наблизилося викуплення ваше.  
— 24:33; Марка 13:29; Луки 21:25-31.

## СЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

**С**ЕЙ журнал служить головно на се, аби подавати пояснення до св. Письма і поучення з него. Заложений (1884. р.) в англійській мові, аби ширити науку Ісуса Христа, він не тільки допомагає дітям Божим при студийованню св. Письма, але також подає, коли Товариство має свої конвенції, повідомляє о приході представителів Товариства так званих „пільгримів“ і подає звіти з конвенцій.

Наши так звані „Вербівські лекції“ подають і пояснюють в приступний спосіб „ВИКЛАДИ СВ. ПИСЬМА.“ видані товариством і є дуже помічні всім тим, хто хоче осягнути почетний ступень т.зв. „Вербі Дів Міністер“ (В. Д. М. — V. D. M.), що означає: Слуга Словія Божого.

Сей журнал боронить головно сеї єдиної і правдивої підстави надії Християн, которую загально всі відкинули, іменено ВИКУП (відкуплене) дорогоцінною кровю (смертью) ..чоловіка Ісуса Христа, що дав себе на ВИКУП (як відповідь шину) за всіх.. 1. лист Петра 1:19; 1. лист до Тимотея 2:6). Будуючи отже на тім певнім фундаменті: золото, срібло і дорогі каміння-жемчуги слова Божого (1. до Корінтян 3:11-25; 2. Петра 1:5-11), дальнє цілю сего журналу є показати всім: яка є спільність тайнин, которая була укрита в Бозі ..., щоби тепер обявилась через Церкву всяка премудрість Божа — „котра в інших родах (віках) не була обявленна синам людським так, як тепер є вона обявленна.“ — до Ефесян 3:5-10.

Сей журнал є незалежний від всіх партій, сект або віроісповідань, яких собі натворили люди; а старається кожде своє слово підпорядковувати у всім під волю Божу в Христі, як учить сего св. Письмо Длятого може сміло говорити і розбрірати юже слово, яке голосив Ісус, — відповідно до сего, як нам Бог уділить своєї мудрості порозуміти Його слово. Наше становиско не є догматичне, але певне; бо що знаємо, се твердимо, маючи сильну віру в Божій обітниці, які є певні. Ми є як ті слуги, котрі виконуємо Його службу; длятого рішене наше, що має бути поміщене в сім журналах а що ні залежить від сего, як ми розуміємо Його волю, науку Його слова, аби скріпляти Його людей в ласці Божій і в знаню. Тому не тільки просимо наших читачів, але домагаємося від них, аби досліджували кожде написане тут слово при помочі неомильного слова Божого, і тому для лекшого провірена наводимо звичайно гологу і стих з Пророків і Апостолів.

### СВ. ПИСЬМО ВИРАЗНО І ЯСНО УЧИТЬ НАС:

**ЩО ЦЕРКВА** — се „храм живого Бога,“ се особливше „діло рук Його,“ що будова її відбувалася через цілий Євангельський Вік, — се є від часу, як Ісус Христос стався Відкупителем цілого світа і Угольним каменем свого храму. Через сей то храм, скоро буде він докінчений. Бог зішле благословене на „всіх людей“ і тоді вони будуть мати приступ до Него. — 1. до Корінтян 3:16. 17: до Ефесян 2:20, 22; 1. Мойсея 28:4; до Галат 3:29.

Що хто в тім часі увірить в **ЖЕРТВУ ХРИСТА ЗА ГРІХ** і посвятиться Йому, сего буде Він неначе обтісовати, допасовувати і вигладжувати, а скоро буде готовий і докінчений остатний з тих „живих камінів“ з „вибраних і дорогих,“ тоді великий Майстер-Учител згромадить їх разом при першім воскресенні. Тоді ся Церква буде наповнена Його славою і станеться місцем стрічи між Богом а людьми через ціліх тисяч літ. — Одкрите 15:5-8.

Шо підставою надії так для Церкви, як і для світа є се, що Ісус Христос з ласки Божої пожив смерти за „всіх,“ стався „вікуном за всіх“ і, що Він буде „правдивим світлом, що плюєвічає КОЖДОГО ЧОЛОВІКА, що приходить на світ“ у „властися сім на се час.“ — до Жидів 2:9; Йоан 1:9; до Тимотея 2:5-6.

Що надіє Церкви є, що вона буде такою, яким є її Господь, буде „бачити Його таким, яким Він є.“ буде „учасником Божої природи“ і буде мати участь в Його славі, як Його співнаслідник. — 1 Йоана 3:2; Йоан 17:24; до Рим. 8:17; 2 Петра 1:4

Що в теперішнім часі Церква, святі мають себе видосконалити, усвершити до служби в будущності; мають розвинути в собі всяку ласку; бути свідками Божими перед світом і приготувати себе на царів і священиків в будущих віках. — до Ефесян 4:12; Маттей 24:14; Одкрите 1:6; 20:6.

Що надія світа лежить в благословеннях, о котрих довідаються і отримують всі люди через Царство Христа, що буде тривати тисяч літ. Всі, що схочуть бути послушні законам і їх виконанням, отримають з рук свого Відкупителя і прославленої Церкви все те, що Адам утратив, а всі уперті в злім і непоправні будуть ЗНИЩЕНІ. — Діяння св. Апостолів 3:19-23; Ісаї 35.

### WARTOWA BASHTA

Published by WATCH TOWER BIBLE & TRACT SOCIETY,  
18 Concord Street, Brooklyn, N. Y.

Yearly Subscription Price: United States, \$1.00; Canada and  
Miscellaneous Foreign, \$1.50.  
Entered as second-class matter February 14, 1924, at the postoffice  
at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

(Сей журнал виходить в кількох мовах)

**РЕДАКЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:** Сей журнал виходить під надзором комітету, в склад которого входять: J. F. Rutherford, W. E. Van Amburgh, J. Hemery, C. E. Stewart, R. H. Barber. Кождий артикул уміщений в англійськім журналі чиста і удобре найменче трьох його членів.

Передплату в Сполучених Державах можна посилати Моні орендами або через Експрес компанію або банківськими дрефтами. З Канади і прочих країв треба посилати передплату Міжнародним поштовим переказом.

**ПЕРЕДПЛАТА** на рік виносить: в Сполучених Державах \$1.00, для Канади і прочих країв \$1.50.

Грошеві моні ордери треба адресувати так:

The Watch Tower 18 Concord St., Brooklyn, N. Y.

**УВАГА ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТИНИКІВ:** В нас є такий звичай, що не висиласмо специального потвердження, що отримано належність ані не повідомляємо, що передплата скінчилася, тільки зазначуємо се побічні адреси.

Для бідних, що не можуть заплатити за наш журнал, а хочуть його читати, висилаемо даром, якщо о се попросять.

### ДО ВІДОМА КАНАДІЙСКИМ БРАТЯМ

Просимо Братів з Канади удаватися тепер у всіх справах, чи то книжок, чи журналів, впрост на адрес канад. відділу:

Watch Tower Bible & Tract Society, 40 Irwin Avenue,  
Toronto, Ontario.

### ДОРОГА БРАТА Е. ЗАРИСЬКОГО

Бр. Е. Зариський дасть публичні і духові виклади в сих місцях:  
Clair, Sask. .... Sept. 12-14 Pelly, Sask. .... Sept. 30. Oct. 2  
Canora, Sask. .... " 16-21 Artagan, Sask. .... Oct. 3  
Duchanan, Sask. .... " 22 Swan River, Man. .... " 5  
Sturgis, Sask. .... " 23-24 Bowesman River, Man. .... " 6  
Annette, Sask. .... " 25-26 Garland, Man. .... " 7. 8  
Stenen, Sask. .... " 28-29 Ethelbert, Man. Oct. 9, 10, 12

? ? ?

Книжочка „День Пімстї“ вже готова. Добра вона так для братів, як і для світських людей. Розбирає пророцтва Господа нашого Ісуса Христа про „падаючі зорі і затміні сонця і місяця.“ Поясняє, що думав Ісус Христос, кажучи: „двоє буде в полі, одного возьметися, другого заоставиться; „двоє“ буде лежати на однім ліжку, одного возьметися, другого заоставиться.“ „двоє буде молоти на жорнах“ і т. д. На підставі слів пророків і апостолів показує в який спосіб Бог заложить своє царство. Як будуть воскресати наші дорогі особи. Кождий повинен перевчитати Іл., і дати хотія одну тільки своєму знакомому. Се є слова самого Христа; вони певно промовлять до серця людей! Братя повинні тепер як найбільше розпродувати книжочки Світ в Заколоті, Гарфу Божу, Божий Плян Віків і День Пімстї.

Ціна книжок слідуєча: Божий Плян Віків — 75 цт., Гарфа Божа — 65 цт., Світ в Заколоті — 10 цт.. День Пімстї — 25 цт. Біблії в великім форматі 1.50, в малім форматі в скіряній опраї 2.75 і 3.90.

В старім краю можна набути наші книжки в: Книгаря нового Тов-а ім. Шевченка, Ринок ч. 10, Львів, Галич

Проситься Братів з Сполучених Держав і з пров'ї у всіх справах, чи то книжок чи журналу адр-

WARTOWA BASHTA

18 Concord St.

# ВІСТНИК ПРИСУТНОСТИ ХРИСТА І ВАРТОВА БАШТА

№ 1

Вересень-September 1, 1924

Ч. 9

## ТЕПЕРИШНА ЦИВІЛІЗАЦІЯ ПЕРЕД ЗАГИБЕЛЕЮ

та — міліони з людей тепер живих ніколи не помрутимуть!

ЩД СЛОВОМ цивілізація розуміємо властиве виховання, просвіту, посту до добра і справедливості. Але на нашій цивілізації лишилося лише ім'я. На зверхній масі ім'я „цивілізації“ а в середині варварство, дикість найгіршого роду. Правдива цивілізація може основуватися тільки на правді, справедливості і праведності, де любов є найважливішим чинником.

За минувших два тисячі літ розвинулося се, що вині називаємо цивілізацією. За послідніх 50 років зробила вона надзвичайний поступ, з чого деякі народи були дуже горді.

Торговля в світі поганчила з собою народи в тісні соєзі; збільшила виховане і науку і зробила свого роду культуру. Вона з своєї сторони виконала частину нашої цивілізації.

Жадні власті і впливу люди запровадили форми правдіння, де кілька одиниць управляє масами людей, і до плодобій накидає закони, які собі ухвалили. Вони також виконали частину теперішньої цивілізації.

Релігія Ісуса Христа була заложена на чистих підвадинах. Взнесена високо, вище брудних річей сеї землі, вона була неначе ясним світлом на верху гори, що освічувало стежку кожному, хто глядав на правду і провадило його до вічного життя і щастя. Ся правдива релігія Христа мала спасений вплив на людей і на час виконала і свою частину в цивілізації.

### ТОРГОВЛЯ ОБЕРНУЛАСЯ В ЖАЖДУ ЗИСКУ

Жажда зиску і власті перемінила закони торговлю в лицу захланистість. Торговля стала средством, як висніти людську кервавицю і силу, якої потреба при виробі їх річей.

Аби дійти до власті і впливу політики обирали народ з його прав, не виконуючи совісно обовязків свого уряду, але наг'уживали його для своєї користі.

Жажда жити в вигодах і достатках, жажда подобатися скорше людям, чим Богу, була причиною, що священики підпали під згубний вилів сатани і стали невірні Богу і покинули Господа Ісуса Христа і його науку, і стали тим самим частиною теперішньої цивілізації.

Бажуть, що війна є останком варварства, дикунства. Так! се правда. Говорили інраз, що торговля так злучить всі народи, що війни більше не буде. Та всі добре знаємо, що послідовну війну, одну з найбільших і найбільше руйнуючих викликала як раз торговля, комерс.

Говорили, що виховане і наука не допустять до війни;

а однак як раз виховане і наука учили сю війну більше диявольською і більш звірською, чим дикуни могли коли собі подумати. Всі держави „християнські“ захищують своїх учених людей, аби винаходили найбільше убийчі воєнні знаряддя: канони скорострільні, аеропланы, гази і т. д. Тепер саме кілька т. зв. цивілізованих держав намагається набути від випахідника „смертні луки“ котрими, як кажуть, за одну ніч буде можна знести з лиця землі такі великі міста, як Лондон або Париж. Се є витвір найновішої цивілізації.

### ЗАПОВІДЬ: „НЕ УБИЙ!“ ПОДОПТАЛИ!

Всі християнські віроісповідання називають Ісуса Христа Князем мира. І по правді! Він бо так научав: „Я вам кажу: Любіть ворогів ваших і моліться за них, що переслідують вас.“ Він научив своїх учеників і послідувателів, аби не воювали, аби ухилялися від війни. А теперішні всі священики, котрі кажуть, що научають Його науку, назвали війну святою річчю. Звич тікнілися, як могли фотографуватися враз з найбільше кровожадними офіцірами! Найбільших воївників, що убили найбільше людей, вони славили і величали найбільшими героями всіх часів. Коли вибухла всесвітня війна вони впрост наганяли людей до братоубійства, кажучи, що присяга зложена пареви або цісарю є важніша, чим присяга Богу або слово і наука Ісуса Христа. З церков поробили вони вербункові стації, що більше, вони навіть брали гроши — так було в Англії, в Канаді і в інших краях Європи — за се, що намовляли молодих хлопців йти на війну, і проповідували, що хто згине на війні, сей піде впрост до неба. Сі гроши, які вони побирали, були забагрені людською кровю.

Священики приняли до своїх церков найбільших виписувачів (коршмарів-салоністів і несовісних бізнесменів) і несвіруючих в Бога політиків і дали їм там пай-виплачайші місця. Вони знали, що сатана є „богом цього світа-віка“, а однак самі добровільно стались його служами. Вони не запротестували проти війни і тим самим з їх вини маленькі діти і сироти були виставлені на арматні кулі. А скільки калік, а скільки вдовиць, скільки сліз поплило через їх вину по лицях стареньких родичів, сего не злічити! Вони обходилися несправедливо з тими, що попали в яке нещастя або були в якій потребі. Вони злобно переслідували і ще тепер переслідують всіх, що є тихого і покірного серця, що хотять іти за своїм Князем мира, за те тільки, що важуться

сказати правду людям. Вони були причиною, що таких арештовано, кидано до вязниць, а навіть убивано смертю.

Нині люди стратили довіру до політичних провідників, бо переконалися, що вони шукають тільки власну користь. Вони стратили віру в своїх священиків, бо переконуються, що дуже велике їх число зовсім не вірить в Бога, а церкву уважають для себе за місце, де можуть заробити на хліб, подібно як коваль іде до кузні, кравець до робітні, робітник до фабрики або майнів. Люди бачать се, а часто самі священики признаються отверто до сего!

Міліони робітників є никі без роботи, не маючи ні своєї хатини ні засобів виживити себе або свою родину. Стративши довіру до своїх провідників і не маючи надії на позицію судьби, ані вірю в Бога ні в світ, численні міліони їх переходят в ряди пайскрайніших радикалів. На вид того всого серця високо поставлених осіб переняло пригноблене і безрадність. Деякі найбільші мислителі теперішнього часу висказують отверто свою думку:

„Перед війною люди нераз говорили, що наша культура є християнська. Та війна показала нам всім, що теперішнє „християнство“ є чисте поганство.“ — Др. Вернард Белл, славний винахідник телефону.

„Аеропланні, трійливі гази і взаємна ненависть готують певну загибель теперішній цивілізації. Америка приготовляється до війни на таку величезну скалу, що немає чогось подібного в історії світу. Наша цивілізація згине, якщо не будемо старатися о загальний мир.“ — Фр. І. Ліббій.

„Ми упинилися на роздорожу і ніхто не знає, куди йти.“ — Г. Ю. Веллс.

„Перед нами темна будучність. Наша цивілізація дійшла до початку ночі.“ — Др. Г. Л. Брэйлсфорд.

„Ніхто з людей, хиба п'яній оптимізмом, може запечити, що світ є дуже хорої і його слабість може скінчитися смертю.“ — Сер Філіп Гіббс.

„Сполучені Держави Америки приготовляються до війни, яка пожре всі наші податки.“ — Американський секретар війн Вікс.

„Ві Американці помогли Європі (аліянтам) 1917. р. Але робота є тільки до половини скінчена, і якщо не скінчиться її зовсім, тоді наша цивілізація в протягу однієї генерації закінчиться такою катастрофою, якої світ ще не зазнав. Нині тільки насильство управлює світом. Якщо ви не зарадите сьому, наша цивілізація зникне з лиця землі.“ — Лльойд Джордж.

**2/ ПРИЧИНА, ЧОМУ „ХРИСТИЯНСТВО“ МУСИТЬ УПАСТИ**  
 / „Сі великі мужі бачать, що над цілим світом збираються бурі огню і крові, котрі зметуть з лиця землі теперішні порядки і інституції; але вони не знають, яка сама причина, і який ратунок проти сього. Звітси походить їх заклопотане і безрадність. Бог Єгова знав кінець від самого початку. Він предвидів сей страшний день-час і предсказав його через свого пророка. Він змальовав наперед, який страх огорне всіх царів і управлятелів держав. Своїм словом авторитету Він так до них

промовляє: „Приступіть, народи, слухайте і вважайте, люди! Нехай чус земля і все, що на ній. Бо загорів гнів Божий на всі народи, ... бо се день Божої піномости (кари).“ — Ісаї 34:1,2,8.

Длячого-ж Бог виливає своє негодоване і піномосту-кару супроти народів? Відповідь на се, бо царство сатани осягнуло вершок своєї злоби і мусить упасти, бо надходить побідитель, Князь міра, Ісус Христос.

Одинокий народ-держава, яку заложив був Бог і яка була під Його контролею, був народ Ізраїльський. Бог поставив сей народ за образ, як примір на будучність. Сему народові дав Бог збір (кодекс) совершених законів, і обіцяв їм, що будуть жити, якщо будуть заховувати сі закони. Він остерегав їх і грозив карами в разі, якщо не послухають. Та вони погордили Ним і не послухали. Тому Бог укарав їх так, як приобіцяв. — Гляди 3. книгу Мойсея 26:14-45.

Люцифер за свій непослух стався сатаною і дияволом. Бог не перешкоджав, і диявол заволодів і підчинив під себе всі народи, які були кругом Ізраїля. Він також розтягнув свій погубний вплив на Ізраїля і по певнім часі поконав їх, і Ізраїльська держава упала 606. р. перед рождеством Христа. Тоді то Бог заявив, що Він не буде переривати панування Поган, котрі були під контролею сатани, „аж доки не прийде Той, що до сего має право,“ і сему то Праведнику Бог передасть владу і право панувати. Час Поган мав продовжатися 2.500 літ, починаючись 606. р. а кінчачись 1914. р. по Христі. В сім році обняв владу сей, котрій має право панувати. В тім то як раз році ся так звана цивілізація осягнула вершок своєї слави, і тоді також почався її розпад.

Перед тим часом богато чесних людей старалося запровадити справедливі правительства; але, що були несовершені, їх силу і вплив нівечили в великій мірі сили лихого; і вінці сатані удається підчинити під свою певидиму владу всі народи. Сатана оволодів зовсім всіма чинниками, що рядять землею, і стався дійсним „богом сего світу;“ стався богом теперішньої так званої цивілізації.

#### ОБІЦЯНЕ ЦАРСТВО

Сотки літ перед тим через своїх пророків Бог обіцяв, що прийде царство справедливості, котре очистить землю з Гнообителя і з його несправедливих порядків. Бог обіцяв, що прийде насінє або управитель-цар, через котрого спливуть на всіх людях обіцяні благословення. Говорячи о тім царю, Він так сказав через свого пророка: „Власть (царська) на раменах його, а дадуть йому: Дивний, Порадник, Бог кріпкий, Отець будучого віку, Князь міра. Царству його і миру його не буде кінця.“ (Іса. 9:6,7) О приході сего царства писали всі пророки, а пророк Давид осівував його в своїх пасльмах. Всі богохваліві і праведні люди з тugoю очікуванням прийде се царство.

Коли Ісус з Назарету був на землі, Він учив своїх учеників і проповідував о царстві, про котре писали пророки. Головною темою всіх його наук було царство. Ученики, будучи з роду Їуди, знали, що учили проро-

ки; і чуючи безнастінно науки Учителя о тім царстві, запитали Його тими словами: „Скажи нам, коли се буде? і який буде знак Твого приходу (присутності — по грецьким) і кінець віку?“ — Євангелія Матея 24:3 \*

Ученики знали, що сатана є князем або невидимим царем світа, бо так сказав ім Ісус. Вони знали, що між наслінком обітниці, Мессією, і сатаною і його наслінком є ворожнеча. Вони знали, що Бог приобіцяв, що наслінок обітниці, Мессія, в своїм призначенні часі зітре голову сатани. Вони знали, що пророки предсказували, що прийде день Божої помсти або кари на царство сатани, і що сю підміту виконає на сю ціль вибраний Цар, що буде царем мира. З того виходить, що, коли прийде кінець визначеного Богом віку, тоді має початися закладування царства справедливості. А если правлячі власти, що тоді будуть при кермі, не схочуть добревільно підчинитися під великого Князя і Царя справедливости, тоді на їх злі порядки виллеться гнів Божий.

Тому є дуже важною річю на самий перед докладно означити час кінця віка, присутність нашого Господа Ісуса і час, коли Він має взяти в свої руки власті панувати на се, аби ми могли добре порозуміти сей час, коли Бог має виліти своє негодоване і гнів проти царя тьми і його організацій.

Гнів Божий не є вимірений проти звичайних людей, але проти правлячих класів. Бог через апостола говорить виразно, що все соторінне, всі люди взагалі стогнуть і мучаться, очідаючи коли Бог окаже ім свою ласку через своє царство. (до Рим. 8:22,23) Зрозумімо отже, що гнів Божий звернений проти ледачого життя тих, що є на високих становисках, і що той гнів розгориться, як старий вік або старий світ скінчиться.

На поставлене питання: „Який буде знак Твого приходу (присутності) і кінця віку?“ Ісус відповів: „Встане народ на народ і царство на царство, і буде голод і помір і землетрясення місцями.“ (Мат. 24:7) Без сумніву се пророцтво вчисляє тільки царства і народи, які називають себе „християнськими“ царствами, „християнськими“ народами, які витворили теперішню цивілізацію, котрою так дуже величались. І відповідно до предсказаних пророцтв як раз на час з 1. днем серпня (августа) 1914. р. розпочалася велика всесвітня війна, в которую вмішалися усі „християнські“ народи або царства.

Ісус дальше сказав, що по тій війні прийде голод, помір і трусіння землі місцями або революції символічно. Те все сповнилося від 1914. р. Міліони людей згинуло в Росії з голоду, як і по других частях світу.

В нашій Біблії (українською мовою) переведено: кінець світу. Ся помилка се вплив науки католицької церкви, котра перенесла грельке слово вік через світ, і опісля через довгі віки учила людям про кінець світу, кінець землі. Ся наука так вольлася людям в голову, що опісля, коли прийшлося перевести Біблію на нашу живу мову, переводчики пішли за мильним перекладом католицької церкви. Так само мильно є переведені слова „ад“ і „тегора“, котрі перевезели словом „пекло.“ На запит, чому послухуємося сим переводом, відповідаємо, що другого переводу обличчяного Старий і Новий Завіт не маємо; а видати новий вимагає великих грошей, чого в нас нема. Тому з конечності уживамо такий, який є, подаючи уваги, де неточно переведено.

Опісля прийшов страшний помір по причині іспанської інфлюенци; зараза, якої на землі не було, котра в однім році забрала більше жертв, чим війна за чотири. Почавши від 1914. р. було більше землетрясень, чим в цілій знаній історії світа. Також революції, що почалися 1918. р., ішли від одного краю до другого.

#### СЛОВА ІСУСОВІ СПОВНИЛИСЯ

Пророчі слова Ісуса, котрі, як Він сказав, будуть знаком кінця віка, сповнилися до йоти. Пророкувати, значить, предсказати наперед, що в певній будущності станеться; а коли ті предсказані речі сповіться так, як було наперед предсказано, називаємо се подією. Понад всякий сумнів події потверджують, що старий вік (або старий світ) скінчився 1914. р. Ісус сказав, що сі події: війна, голод, помір, землетрасення, будуть початком горя, котре розгориться з кінцем віка. З сего заключаємо, що по тім прийде ще більше горе. Ісус сказав також, що в той час будуть переслідувати правдивих його послідувателів. В часі всесвітньої війни почалося таке переслідування правдивих Християн в Німеччині, дальше в Англії, в Канаді і в Сполучених Державах. За се, що не хотіли брати до рук гвера і йти убивати своїх близких, правительства тих країв карали тих вірних послідувателів Христа найріжнішими карами. Одних вірост рострілювали, других замикали до вожхих лъохів, де днами і ночами мусили спочивати на цементовій підлозі, набираючись ревматизму на ціле своє жите або передчасно коротали своє жите; других мучили безнастінними арештами і карами грошевими, а все за те, що ішли вірно за науковою Ісуса Христа: люби біжнього! люби ворога! І диво! До сего переслідування сих правдивих Християн причинилися найбільше самі священики протестантські, католицькі і православні. Вони і їх приятелі ріжні політики і визискувачі домагалися і вимогли у правительств укараня тих невинних людей.

Ісус сказав також, що в тім самім часі буде велике відпадене від віри. Хто знає священиків, сей мусить признати, що за минувших поспідних десятиріч настало між священиками найбільше невіруючих в Бога, які клять собі із всего, що проповідують, і дбають тільки про гроши. Одні з них зачислють себе до модерністів і заперечують Слову Божому. Заперечують сотоврене і упадок чоловіка і відкуплене його через Ісуса Христа, а на місце того учать о еволюції, що чоловік повстав з низшого соторіння. Другі знова кажуть, що вірять в св. Письмо, але в дійсності вирікаються науки Ісуса Христа, як також заперечують його царство, котре має принести благословене для людей.

Ісус дальше сказав, що поворот Жидів до Палестини буде наглядним знаком, що Він буде присутній, і що вік вже скінчився. На підставі ухвали держав, аліянтів, 1918. р. Жиди взяли під свою владу Палестину, і стали від тепер класти підвальнин під жидівську державу, що має складатися з Жидів і бути для Жидів.

Ісус сказав, що як дальший доказ його присутності (приходу) і кінця віку „на землі буде переполох народів у заколоті (пригноблені народів в безрадності), як

зареве море [неспокійні маси людські] і філі. Люди умретуть від страху та ожидання того, що прийде на вселену; бо небесні сили [правлячі сфери] захищаються.“ (Лука 21:25,26) І се вказує, що кінець віка вже скінчився.

1918-ий рік доказав так сильно, що пророцтво Ісуса Христа щодо кінця віка сповнилося, що о тім нема найменшого сумніву. Кождий Християнин повинен був знати о тім, а передовсім священики, котрі називають себе учительми Християн. Коли на-сі факти оден редактор звернув увагу священиків, що все вказує на кінець віка, і що царство Боже наблизилося, як се предсказував Ісус Христос, вони, замість приняти се до відома і застновитися над тими доказами, впрост висміяли його. Бог предсказав наперед, що се буде дальшим доказом на північнії кінця віку. Говорячи через свого Апостола Бог сказав: „В останні дні прийдуть ругателі священики, що будуть насміхатися), котрі ідути за своїми похотями і скажуть: де є обітниця (доказ) присутності Його? Во відклади отці заснули, все так само пробуває від початку сотворена.“ (2. Петра 3:3,4) Апостол додає дальше, що задля сего вони з власної причини не знають о кінці віка. Інакше сказавши, вони не хотять того знати, що вік скінчився, бо се стояло би на першій іх самолюбним забаганкам. Вже навіть політичні і державні мужі видуть, що старий вік або старий світ з давніми порядками промінув раз на все. Вони так виразно се заявляють. На конференції в Парижі проголосили публично: „Старий світ промінув, ми мусимо будувати новий.“

#### ЛІГА НАЦІЙ НЕ УСТОЙТЬСЯ

Те все давало нагоду духовенству не тільки знати, але звернути увагу всіх людей на науку Слова Божого; показати їм, що надійшов час на царство Князя мира; що царство Боже, за котрим молилися, вже наблизилося, що царство Боже є єдиним лікарством на многочисленні всякі зла. Та священики занедбали се учинити; але противно! Коли визискувачі і політики створили собі Лігу націй, котра, як всім знато, що має на цілі держати людей дальше в неволі, тоді всі священики без відмінки закричали одним хором: Се політичний вислів Божого царства на землі, і намовляли людей, аби прияли Лігу Націй. По словам пророка священики допустилися богохульства, бо, називаличи себе учительми Слова Божого, рівночасно кажуть, що інституція людська, до котрої намовив і уформував сам сатана, представляє царство Боже. Вони повинні були знати, що Бог сказав виразно через свого пророка, що така спілка, як Ліга Націй, ніколи не устоїться.

Сю ясну пересторогу дав Бог через свого пророка в таких словах: „Складайте свої задуми, народи, та вони в ніщо обернутуться, виповідайте їх словом, та воно не збудеться.“ — Ісаїя 8:10.

На священиках тяжіла більша одвічальність за се, бо були близьше Бога. Вони з'обовязалися учити Його Слова і поясняти людям, куди мають йти. Нема ні единого місця в св. Письмі, котре уповажняло би священи-

ків брати участь в політиці або захвалювати війну. Противно! Бог напоминає їх, аби відлучилися від світу (2. до Кор. 6:15-18) Всі добре знаємо, що священики так не поступали, але мішалися в політику і похваливали і заохочували до війни, і навіть самі убивали людей на війні, на вічний сором собі, маючи в одній руці хрест, знамя найбільшої любові, а в другій револьвер!?

Если би священики були учили тільки чистої науки Ісуса Христа, як красно нині було би жити людям на землі!

*не даруй власті світським! не зачай ві*

*вигляд на будучність незадрідний и*

Вже шість літ минуло від часу війни. Кождий думаючий чоловік мусить сказати, що теперішні обставини є гірші, чим були перед війною або по. Демократія по правді щезла з лиця землі. Многими державами Европи правлять нині диктатори. Вартість грошей дуже упала. Міліони людей без роботи, а всі обтяжені високими податками не тільки, аби сплатити видатки всесвітньої війни, але аби покрити величезні видатки на покриття приготовань до нової війни. Наука і всяка можлива людська сила станули на услуги до дальших приготовань до нової війни. Добре сказав Ллойд Джордж: „Нині тільки насильство управлює світом.“

В Америці панує велике незадоволене. Бувши жовнірі котрих присилували до війни великі гандлярі і політики, а до чого найбільше заохочували їх невіруючі у Бога священики, нині є всіма забуті, всі з них сміються. Вони зносили всікі невігоди і натерпілися чимало, під час коли великі гандлярі і політики розкрадали народне добро і напихали свої кишені. Словом, жовнірі є невдоволені.

Фармері, рільники, котрі продукують поживу для краю, є в руках безсовістних гандлярів і політиків. Вони стратили віру в св. Письмо і довіру до своїх священиків. Фармері є дуже огорчені.

В Америці, крайні релігійної свободи, заноситься на велику релігійну борбу. В часі ~~секторічних~~ виборів на Президента си боротьба розгориться на добре, через що вже злі обставини ще погіршаться. ~~Між високими державними урядниками~~ процвітає ~~крадіжка~~ державного добра. Вірно описав оден-визначний конгресмен: „крадуть, аж пані з того.“ Чи в уряді, чи в гандлю, чи в політиці, чи в церквах запанувало страшне самолюбство. Відповідно до сего ухвалюють закони, і в потребі впроваджують їх в житі. Самолюбство закорінилося всюди, і наближається час, коли буде жати кров і огонь.

Цілий світ дрожить неначе величезний вулькан. Якесь невидима, темна сила пхав людей до розпуки. Так се правда. Бог давно се предсказав: „І я бачив з уст змія і з уст звіра і з уст ложного пророка три нечисті духи, неначе жаби. Во се духи дияволські, що роблять ознаки, що виходять на царів цілої вселеної, зібрати їх на війну в день той, великий Бога Вседержителя. Ось, іду як злодій: блаженний, хто чуває і хоронить свою одежу, що-б не ходити йому голим і що-б не бачили його сорому. І зібрах їх в одно місце, що зоветься по єврейські Армагедон.“ — Одкрите 16:13-16.

Книга Одкрита написана символічною мовою. „Духи“

означають тут науки, се значить, „диявольські науки або доктрини. І сі доктрини або науки виходять з уст „змія“, „звіра“ і „фальшивого пророка“. Змій се імя диявола, котрий чигає, аби згладити людній Божих. Під іменем „звір“ св. Письмо всегда розуміє світські царства. „Фальшивий пророк“ означає теперішні церкви, церковних учителів і священиків, котрі називають себе пророками Божими, учителями Божого Слова, але в дійсності є вони пророками і учителями божка Баала, бо учать фальшивих наук, аби ошукувати людів і мати в них зиск. Отся „трійця“ кричить одним хором що теперішній устрій є за Божою силою; що війна є по-требна і річ свята; що люди з патріотизму повинні під-пирати війну; а хто не послухає сих наук, той піде на вічні муки де пекла, де горить смола і сірка. Сі фальшиві доктрини, сі фальшиві науки женуть людів до страшного нещастя, до великої битви Армагедону.

#### МОЖНА БУЛО ЗАПОБІЧИ СЕМУ НЕЩАСТЮ

Священики кажуть, що вони заступають Бога на землі, що є заступниками самого Ісуса Христа, Сина Божого, і тому св. Письмо називає їх „богами або сильними світа сього“, що мають судити, наставляти людів на добру дорогу. Мусимо зрозуміти, що коли світ-вік скінчиться, що тепер вже є доконаним фактом, тоді наступить час Божого суду над царствами і над богами або сильними світа сього, котрі ридять людьми. О тім часі пророк говорить: „Бог стоїть серед громади богів: Він судить між богами (церковними головами).“ Ікаже до них: „Доки будете судити не по правді, і будете дивитися на лиці беззаконних? [Вони так і роблять. Царям і королям і богатирям було вільно всечинити; на їх злочини дивилися через пальці.] Признайте правду бідному і сиротині; оправдайте нужденого і вбогого. [Та вони сего не чинили, бо інакше зразили би собі богатих!] Спасайте його з руки беззаконних.“ [Як же їм було ставати проти царів і королів, коли з їх рук жили ї панують над людьми.] — Псал. 82:1-4.

Великі події, що сталися, почавши від 1914. р., і потвердили пророчі слова Ісуса, вистарчали, аби збудити зі сну всіх священиків по цілім світі, що царство Боже наблизилося. Але вони не послухали сих слів та погордили ними. Тому Бог так про них говорить: „Не знають нічого, не розуміють нічого; у тьмі блукання вони, (хотяй) всі основи землі хитаються.“ Як раз такий є стан всого світа нині, як пророки предсказали, і як про се говорять найвизначніші мужі світа, а священики як би того не бачили!

Св. Письмо говорить ясно, що, якщо би священики мали віру в Бога і сказали людям правду, що означають сі події, Бог пощадав би т. зв. „християнські“ народи і відвернув би від них грозяче небезпеченіство. Задля сеї причини священики є одвічальні перед Богом за се велике нещастя, яке надходить. — Єремія 18:8,9,; 23:21,22.

Замість послухати слів Божих і сказати людям правду священики проповідують дальше війну і загрівають молодіж до неї. Тому Бог через свого пророка так каже:

„На полах одежі твоїх видіє кров безвинних бідолах.“ (Єрем. 2:34) Царі і королі, виповідаючи війну, радилися наперед епископів, і отримавши від них запевнення, що будуть підпирати війну через своїх священиків, тоді аж виповіли. Вони є тепер одвічальні за всі кризи, які терпить бідний народ. Воно називали себе пастирями їх, але не пасли його, тільки себе; і тепер той народ лишеній хоче почути правдивої науки Слова Божого, та пастирі не позволяють. Самі не дають, і тим, що приносять правду Слова Божого, забороняють.

„Так говорить Господь Бог: Горе вам пастирам Ізраїльським (духово — християнським), що пасуть самих себе! Чи-ж не вівці бо пастирам пасти? Ви їхні молоко і з'ядагались у вовну та заколювали вівці годовані, стала же не пасли. Слабих у стаді ви не покріплювали і недужих не вигоювали; поранену вівцю не перевязували і розпуджених не привертали та й загублених не шукали, а правили (обходилися з) ними жорстоко і насильно. І розіпалились мої вівці без паствука і ставались вони жиром усьому польовому звірю, та й розбегались.“ „Так говорить Господь Бог: Ось, я встану на пастирів і буду вимагати з їх рук мої вівці, і не дам їм уже пасти овець, тай не будуть уже більше пастири самих себе пасти; я повириваю в них із рота вівці мої, що-б не були вже ім ідою.“ Тому так до них Бог каже: „Плачте пастирі, ридайте і посинайте голови ваші порохом, ви значніші (епископи) в отарі; прийшла бо ваша година, що-б вас поколено і порозпуджувано, і попадаєте, як дорога посудина. І не буде втечища пастирям ані притулку переднім в отарі-стаді.“ — Езекіїл 34:1-5 Єремія 25:34,35.

Такими словами Бог висказує своє справедливє негодоване проти сего віроломного стану, котрий парадував перед людьми і називав себе слугами Божими, а котрий угнітав бідних і знаходячихся в потребі. Ісус Христос вказував на час сего великого гніву Божого на начальників державних і на пастирів стада, який запалає проти них за се, що погордили сповненими пророчтвами: „Буде бо тоді міка велика, якої не було від початку світа аж досі, і не буде більше. І коли-б тих днів не вкорочено, то не спаслося би жадне тіло. [Не остав би при житю ні оден чоловік.] Але задля вибраних вкоротяться дні ті.“ (Мат. 24:21,22) Сі слова взял Ісус з пророка Даниїла: „І встане в той час Михаїл, князь великий, що встоює за синами народу твого; і настане час лютий, якого не бувало від того часу, як повстали люди, до сього часу: але спасуться в той час зноміж твого народу всі, що будуть знайденими записаними в книзі.“ (Дан. 12:1) Сі слова і другі пророцтва вказують рішучо, що горе-нешастя неначе ті муки породілі, що слідують з малими перервами, повалять нашу цивілізацію, бо надходить Енгельз мира, що має благословити усьесь світ.

Другий пророк Божий описує іскравими словами, як великі гандлярі-купці кривдять людів, а науки і винаходів уживають, аби більше висссати з людів їх сохи, аж розгориться над їх головами буря. „Буря морська кидає ними під небо, провалює їх в безодню (раз вигра-

ють, та опісля падуть стрімголов), в біді душа їх міс. Мотаються, хитаються, як чоловік п'яний, поникла вся мудрість їх. Тоді вони до Бога у своїй тісноті визивають, і Він виводить їх з біді їх. Він перемінює бурю на тишину, і філі втихомириться. І вони радіють, що стає тихо і до бажаної пристані Він їх приводить.“ — Псалом 107:26-30.

Ми не пишемо сего, яко би ми носили пістму в своїм серцю до священиків. Ні! Але кажемо їм правду з любові до них. Чей може вони хоч тепер скочати пробудитися і спізнати вагу хвилі, і ужити всіх своїх сил і дати людям спізнати, що теперішнє царство сатани кінчиться; що Господь Ісус є тут, що царство Боже наблизилось! Ісли скочати се учинити, поможуть самим собі і учинять добре діло для людей і спокутують своїх учнів, і хоч що причинятися до слави Божої.

### Чому міліони з людей ніколи не померуть

Нехай люди не упадають на дусі. Темна ніч, що зближається, незадовго промине. І зійде Сонце справедливості і своїми цілющими лучами освітить розум людей і ограй їх серця, і хто скоче, сей отримає благословенне, яке Бог їм посилає. Слодіватися сього, маємо до сього мудру причину. Ось вона:

Бог створив землю, аби на ній люди жили. Він не створив її надармо; земля має стояти на віки. (Екклез. 1:4; Іса. 45:12,18) Його наміром є, аби земля була залюднена щасливими і послушними людьми. Він створив першого чоловіка совершенним, але за свій непослуш Адам зістав осуджений на смерть, стратив свою совершенність. Через наслідство всі його діти уродилися несовершені, і тому є грішниками в очах Божих. (Псал. 51:5; до Рим. 5:12) Від того часу Бог більше не створяв людей, але дав чоловікові силу розріджуватися; і в сей спосіб прийшли на світ тисячі міліонів людей, котрі на хвилину жили а опісля умирали.

Споглядаючи до часу, коли всім тим людям буде дана нагода жити знова, Бог дав таку обітницю Авраамові: „В твоєм наслідку благословляться всі роди землі.“ (1. Мой. 12:3; 22:18-22; до Галат 3:8,16,27,29) Бог не міг відкликати свого засуду проти людей, але міг постаратися о средство, як би задосрити учинити сему вирокови. Тому Він міг справедливо обіцяти се, як се Він сказав в тих словах: „Та Я вибавлю людей із сили „ада“-гробу, Я відкуплю їх від смерті. О смерте, де жало твоє? а ти „аде“-гробе, де твоя побіда? Жалю задля сього у мене не буде.“ — Осія 13:14.

В своєму часі Бог післав свого возлюбленого Сина на землю. Ісус прийшов на се, аби люди жите мали і надто мали. (Йоан 10:10) Він прийшов дати себе на викуп за людей, так як Бог обіцяв. (Мат. 20:28) Він умер на хресті і своєю смертю заслужив велику ціну викупу за людей. З його смерті мусить отже бути користь для всіх людей, се значить, що кождий чоловік, який жив і умер, мусить отримати нагоду пізнати правду о тім Його ділі, спізнати свого Спасителя і приняти Його, або неприняти. (1. до Тим. 2:3-6; до Жид. 2:9) Насінєм обітниці, через котре має спільноти благословене на світ, є Христос. (до Гал. 3:16,27-29) Христос, Помазаник

складається з Ісуса, яко Голови, і з його членів тіла, названих Церквою, се значить, з тих правдивих послідувателів, що йдуть його слідами і остають вірні Богу аж до смерті. Вони враз з Ісусом становлять нову невидиму пануючу владу або нове небо.

Ісуса воскресив із смерті Бог Єгова. (Діяння Апостола 2:24,32; 3:15; 4:10; 5:30; 10:40; 13:30,37; 1. послання Петра 1:21 і т. д.) Коли Ісус мав опускати землю, Він обіцяв своїм ученикам, що знова поверне і возв'є їх до себе, аби були там, де є Він. (Йоан 14:1-4) Той час наблизився як раз тепер. Господь Ісус закладає своє царство на се, аби жиющим дати нагоду до життя. І опісля збудить мертвих з гробів, аби і вони отримали нагоду до життя. Ісус приходить „судити живих і мертвих.“ Се значить, випробувати їх і дати послушним жити. Зовсім ясно, що се пророчество мусить колись сповнитися. Богато знаків потверджав, що старий вік або старий світ скінчився. Господь Ісус є присутній. Тому то приходить тепер до найбільшої кризи всіх віків.

Всі держави муштрують своїх жовнірів до найбільшої битви, которую предсказали пророки; бо Божою цілею є повалити царства сатани через свого возлюбленого Сина Ісуса Христа. Та Ісус обіцяв, що час сего великого горя буде скорочений, і тому міліони з жиуючої тепер генерації остануться при житю. Коли бура промінє і на землі запанує мир, тоді всі урадуються, бо прийдуть до своєї пристані відпочинку. Тому тепер є на часі, аби правдиві Християни голосили всім народам: „Господь/парює! Круг земний буде стояти твердо, і не захитається. Він буде судити народи у правді.“ (Псал. 96:10) Господь заведе суспільний устрій, цивілізацію, яка піколи не захитається. Тоді Господь наділить послушних благословенем, і вони будуть жити в миру, в гаражді і в щастю во віки.

„Старе небо і стара земля“ означають невидиму правлячу силу сатани і видимий суспільний устрій, т. зв., землю. Ап. Петро, описавши як те все промінє в часі горя неначе огонь, додав: „Та ми по його обітницям ожидаемо нових небес і нової землі, в котрих пробуває правда.“ (2. Петра 3:13) Св. Йоан в книзі Одкритя в красних поетичних словах описує нове небо і нову землю і те благословене, яке сплине на людей. „І я бачив нове небо і нову землю. Бо перве небо і перва земля минулися, і моря вже більше не було.“ (Одкр. 21:1) Нове небо означає тут Христа, Мессію, невидиму правлячу силу. Земля означає символічно земську частину царства Христа, суспільність з'організовану на засаді правди і справедливості.

Тоді Бог поблагословить людей. „І обітре Бог усяку сльозу з очей їх; і смерти більше не буде, ані смутку, ані крику, ані труду не буде вже; перве бо минуло. І рече Сидячий на престолі: Ось, усе нове роблю.“ — Одкрите 21:4,5.

Будучи певні, що наш Господь Ісус є присутній і починає своє царство, і що царство Боже наблизилося, і ми вже стоїмо у порозі Золотого Віву, тому з довір'ем можемо голосити, що міліони з людей тепер жиющих перейде в царство Боже і не вмре ніколи. — Євангелія Йоана 8:51; 11:26.

## ВІДІННЕ БУДУЧОЇ СЛАВИ ЦАРСТА БОЖОГО

„ГОВОРЮ Ж вам (Апостолам) по правді. є деякі між тими, що тут стоять, котрі не зазнають смерти, доки не побачать царства Божого.“ „І сталося після цих слів, шість днів пізніше взяв Ісус Петра і Йоана і Якова, і вийшов на гору помолитися. І як молився, вид його лиця став інший, а одежда його біла, бліскуча. І се два мужі (явилися і) розмовляли з Ним. Були се Мойсей і Ілля, що явилися в славі і говорили про смерть Його, яку мав понести в Єрусалимі. А Петро і ті, що були з Ним, були обтяжені сном, і пробудившись, побачили його славу і двох мужів, що стояли з Ним.“ — Єв. Лука 9:27-33.

Кілька днів потім, як Петро визнав, що Ісус є Помазанником Божим (по єврейськи Мессія, по грецьки Христос), і як Ісус пояснив Апостолам, що заким Він отримає честь і славу в світі, наперед буде від него погордженій, зневажений і убитий смертю. І сказав даліше, що хто хоче бути його учеником, мусить згодитися окотно з Ним терпіти і сходити проповідати радісну вість о царстві, яке буде заложене в будущності. Потім взяв Він трьох Апостолів: Петра, Якова і Йоана на високу гору, правдоподібно на гору Гермон або Тавор. Єв. Лука оповідає, що Ісус пішов там молитися. Апостоли певно взяли також участь в тій молитві. Ся маленька громадка, невелика числом, але яку прекрасну відповідь отримала на свою молитву — побачили видінне будучої слави царства Божого.

Єв. Лука оповідає, що коли вони молилися, вид нашого Господа і його одіж змінилися. Матей каже, що лице його сяло як сонце. І з'явилися два мужі, Мойсей і Ілля також в ясних одеждах, але певно не в таких, як був наш Господь.

На цю подію покликуються часто священики і уживають її як аргументу, що чоловік живе по смерті. Кажуть, дивись: хотій Мойсей і Ілля були умерші, а от показалися на горі живі і в славі. Їх аргумент є дуже слабий і противиться їх власній науці. По їх науці, як подано в катехізмах, душі старозавітних мужів перебували у „аді“, і аж по воскресенню Ісуса Христа могли бути випроваджені звідтам і дістатися до слави; скорше ні. Се переображене сталося ще до смерті Ісуса; отже котре з цих двох їх тверджень є правдиве? Єсли правою є, що душі старозавітних праведників вийшли з „аду“ аж по воскресенню Ісуса, тоді неправдою є се, що описують св. Євангелісти. А коли правою є, що пишуть Євангелісти, тоді неправдою є наука священиків, що Ісус випровадив з „аду“ душі старозавітних св. мужів по своєму воскресенню. Деж є правда? Як треба розуміти сю по-дію, о котрій пишуть Євангелісти?

Справа з Мойсейом і Іллю є проста, якщо знаємо, як учить св. Письмо, і як читаємо сей уступ уважно і розумно. Євангеліст, описуючи, що сталося на горі, каже виразно, що се було в ідінє а не дійсність. В часі молитви Апостоли попали в захоплене неначе в сон і, будучи в захопленю, бачили се видінне і чули голоси, як

Ілля і Мойсей розмовляли з Ісусом. Наш Господь Ісус не був в дійсності перемінений до духового стану, бо таким стався аж по своєму воскресенню, а тепер тільки в чудесний спосіб показався ім такий змінений. Також і Мойсей і Ілля не були дійсно присутні, а тільки показалися ім іх види. Св. Письмо учить виразно, що старозавітні праведники воскреснуть аж потім, як воскресне Церква, котра є тілом Христа і, як каже Ап. Павло, без Церкви старозавітні св. мужі не осягнуть совершенства. — до Жидів 11:40.

Аби зрозуміти добре, що значить видінне, читаймо Діяния Ап. 10:9-17. Ап. Петро, перебуваючи в Йопі, „вийшов на кришу помолитися около шестої години. І був він голодний і хотів їсти. Коли вони (на долині в хаті) приготовляли, наїшло на Петра захоплене (попав неначе в сон); і: видить небо відчинене, і сходить до него якась посудина, неначе велике простирадло, по чотирим кінцям звязане і спускаючися на землю, в котрім були всякі чотироножні звіріта і повзучі (гади) і птиці небесні. І роздався голос до него: Устань, Петре, заколи і іж. Петр же каже: Ні, Господи, ніколи нечистого та поганого я не є. А голос знов вдруге до него: Що Бог очистив, ти не погань. Сталося се тричі, і взяв знов посудину на небо.“ Значиться, взято всі ті звіріта і гади і птиці на небо. Питане, чи се були дійсні звіріта, гади і птиці? і що вони там в небі робили? Св. Письмо каже виразно, що се було в ідінє, що під образом тих звірят Бог показав Петрові науку. Бо від тепер Петро мав йти між погані і оповідати ім радісну вість про царство Боже; до тих поганів, котрих він уважав за нечистих і поганіх неначе ті звірата, які бачив в простирадлі. Отсе було видінне.

Подібно читаємо в книзі Откритя, що Йоан Євангеліст, будучи на вигнанні на острові Патмос, мав також видінне. Вся книга описує тільки про ріжні коні, звірі, громи, звізи, ангели, люди, і він чув іх голоси, як вони говорили з собою о ріжніх річах. Словом, Бог показав Йоанові під видами ріжніх звірят, ангелів і т. д. історію церкви Божої аж до повного установлення царства Божого. Але нікому не прийде до голови казати, що се були дійсні коні і дійсні ріжні звірі, бо кождий знає, що се було видінне, малиюю, що так скажемо. Так само і тут на сій горі три Апостоли бачили видінне. Що се було видінне, а не дійсність, потверджують слова самого Ісуса Христа. „І як сходили вони з гори, наказав ім Ісус, кажучи: Не кажіть нікому про се в ідінє (про сю із'яву), аж доки Син чоловічий не встане (воскресне) з мертвих.“ — Матей 17:9.

Так бачимо, що і сей аргумент священиків розплівається неначе філі на воді. Слово Боже є найстрашнішим для них тараном. Нічого в світі вони тепер так не бояться, як покликуватися на св. Слово Боже. Воно іх всегда осудить! „Слово, що я глаголав, воно судити буде його в последній день,“ — так казав Ісус. Йоан 12:48.

## ОБРАЗ БУДУЧОЇ СЛАВИ

Ап. Петро, оден з трьох, що бачив се видінє, згадує про него в своїм посланні, кажучи: „Бо не за байками хитро видуманими ідуши, ми обявили вам силу і прихід Господа нашого Ісуса Христа, але бувши очевидцями його величі. Бо Він (Ісус) приняв від Бога Отця честь і славу, коли зійшов до Нього від величної слави (Бога Отця) такий голос: „Се Син мій любий, що я вподобав Його. А сей голос чули ми, як сходив з неба, бувши з Ним на горі святій.“ — 2. Петра 1:16-18.

Яка була ціль сего видіння? Відповідаємо, аби утврдити віру у Апостолів. Господь Ісус взяв трьох найсильніших Апостолів і дам ім бачити видінє, і як бачимо із слів Ап. Петра, се видінє викликало у него велике вражене і зробило на нім глибокий вплив. Воно мало дати ім дуже важну науку, іменно, — що Ісус є Мессією, що Він як великий цар буде царювати і благословити Ізраїля, а через Ізраїля цілий світ; що Той, що має взяти їх за товаришів і за спів-наслідників у царстві, мусить умерти і через се буде ім здаватися, що вся їх надія бути в царстві пропала; буде ім здаватися, що Він не є Мессією. Між тими словами, які сказав Ісус до Апостолів, що Він мусить терпіти і умерти, а тим видіннем уплило шість днів; час, який вистарчав, що могли розібрати добре його слова і застановитися над ними. Потім прийшло се видінє, котре ще лучше потвердило слова Ісуса. — Іменно, в часі сего видіння чули слова, що Ісус мусить умерти мученичою смертю в Єрусалимі. Се чудне видінє, як також голос з неба, потвердили, що Ісус є дійсно тим, за якого Він себе представляє, — і що вони можуть сміло приняти його яко Мессією, що вони не далися ошукати яким байкам хитро видуманим.“ Се видінє, як видко, було з Божої волі.

## „НЕХАЙ ПРИЙДЕ ЦАРСТВО ТВОЕ“

Саме видінє представляло царство Боже: Мойсей був представителем жидівської доби, представляв дім слуг; Ілля представляв членів Церкви жиуючих в часі Євангельської доби. Так жидівська доба, як доба Євангельська мала свою славу і честь, але далеко більша слава явилається, коли прийшов Ісус, котрий представляв тисячелітну добу і царство Боже в славі, котре буде благословити увесь світ. Не було багато людей, котрі чули, порозуміли, оцінили і послухали або старалися бути послушні саму законові, який Бог дав через Мойссея. Не було багато людей, котрі чули, порозуміли, оцінили і послухали або старалися бути послушні ійти за покликом евангелії. Але коли прийде славне тисячліття, коли „явиться слава Божа, тоді всяке тіло (кождий чоловік) побачить спасеніє від Бога.“ (Іса. 40:5) Тоді праведний буде процвітати і всі народи землі будуть благословені. Тоді то сповниться воля Божа, всі послухають голос Сина чоловічого, як було сказано в часі видіння: „Се є Син мій любий, сего слухайте.“ Дякуємо Богу, що ми можемо видіти наперед сей славний час і з довір'ям його очідати. Дякуємо Богу, що ми вчули і пішли за тим, що було сказано в часі віку Євангелії і отримали ласку статися членами сего славного тіла, о

котрім незабаром почус цілий світ і через котре буде він благословений, коли то кождий чоловік отримає нагоду осягнути вічне житє на землі.

Се видінє зникло ралтовно, як і показалось, подібно, як зникали і змінялися від часу до часу видіння, які мав Йоан на острові Патмос. Єв. Лука пише, що Апостоли були „обтяжені сном“, були в захопленю неначе у сні; однаке се видінє не було сном, але таке, яке мав Йоан, будучи на Патмос. Се видінє було великою науковою для Апостолів. Во читаємо, що вони, сходячи з гори, питали оден одного, що значить: встать з мертвих. Наш Господь вже говорив ім, що, як його убуть, Він третього дня встане з мертвих, а тепер в часі сего видіння чули ще раз те саме. Правдоподібно Бог хотів таким способом поучити їх, аби справа воскресеня вбилася ім добре в їх пам'ять. Помимо того, коли третього дня наступило воскресене нашого Господа, читаємо, що Апостолам приходило дуже тяжко порозуміти сю річ. Але як тяжче приходило би ім порозуміти воскресене, если би наш Господь Ісус не був подав наперед відповідної науки і если би не були бачили сего видіння.

## „ВІН НАС ЗНАЄ“

З сего маємо ще одну науку, що Бог в своїй мудрості знає нашу слабість і наші потреби і заздалегідь приготовляє все, чого потребуємо. Яка се для нас розрада, що той самий Господь, котрий тоді так дуже дав о своїх вірних, є той сам вчера, нині і на завісідні. Він так само дбає про нас тепер. Вірно висказує се Давид пророк „Він бо ангелам своїм звелить над тобою берегти тебе на всіх дорогах твоїх. На руках понесуть тебе, що-б нога твоя не спотикнулась о камінь.“ (Псал. 91:11,12) Члени ніг тіла Христа не потребують боятися, що спотикнутися о камінь, як довго є вони вірні Господу. Він про нас буде дбати і буде уважати нас за своїх членів і постарається о все, що буде потрібна.

Апостоли постепенно зрозуміли, що царство Боже не зараз буде заложене, і що Цар і його спів-наслідники у цім царстві будуть висшого степеня, чим люди, над котрими вони будуть царювати; благословити їх і підносити їх з уладку. Вони спізнали ясно, що Ісус був Мессією, Помазанником, Христом, і тому вони спітали свого Учителя, чи не мильяться часами письменники (книжники), котрі кажуть, що Ілля має прийти поперед Мессією? На се Ісус відповів: Так, Ілля мусить прийти поперед, як учать письменники, і мусить направити все, — аби приготувати світ до царства. Але зараз додав, що Йоан Хреститель був як би тим Ілією. Він все приготував для тих, котрі приняли Його яко Мессією; але замість скінчити діло naprawи, привернення, Йоан неначе антитипічний Ілія був убитий; і так само мусить терпіти сам Ісус.

Наш Господь не ставався вияснити Апостолам, як Він і вони і всі вірні члени Церкви, будучи тут на землі як люди, як вони всі представляють висшого антитипічного Ілію, і як вони як церква Євангельського віку будуть старатися виконати діло naprawи, якою приготоване до другого приходу Христа, і чому ім неудасть-

ся сего доконати. Для того установлене царства при другому приході Господа Ісуса не станеся в мирний спосіб; його царства люди не приймуть так радо, як приймають щасливі піддані свого царя, але противно! Він заложе своє царство неначе той цар, що силою мусить здобувати і поконувати опір підданіх, і так довго буде панувати в сей спосіб, аж підчинить собі всіх ворогів під ноги, а послідним ворогом буде смерть. Тоді ще не прийшов був властивий час для учеників знати, що з точки людського погляду буде тривати довгий протяг часу між терпіннем Голови тіла, а терпіннем послідних членів тіла; хотяй той сам протяг часу з точки Божого погляду: тисяч літ — один день, буде коротенький, як в св. Письмі написано: „не забаром станеться.“ Се було одним з тих многих речей, котрі наш Господь мав

їм сказати, а котрих вони тоді не могли понести, зrozуміти, але котрі в свої часі вияснив ім святий дух. — Йоан 1:12,13.

Тому памятаймо всегда на слова уміщені на самім чолі нашого уступу. Нехай кождий з нас старається іти головно за голосом з небес. Памятаймо на се, що маємо слухати радше Бога і Ним вибраних слуг (пророків, Апостолів) і за ними іти, чим іти за своїм розумом абодумками звичайних людей. Ми можемо користати з помочи кожного, хто в силі є нам дати яку, але наперед маємо добре розібрати, чи се годиться з воєю Божою, і чи є згідне з Його Словом. „Вівці мої голосу можо слухати і ... йдуть слідом за мною.“ „За чужим (настірем) не підуть, ... бо не знають голосу чужих.“ — Йоан 10:27,5.

## ЩО ГОВОРИТЬ СВ. ПІСЬМО О ПОЧИТАННЮ ОБРАЗІВ?

**В СТАРІМ** краю богато тепер говориться і пишеться на повисшу тему. Особливо катол. „Місіонар.“ Він дуже гнівається на тих, що читають св. Письмо і кажуть, що в Слові Божім нігде не находитя, аби було сказано, що треба почитати образи і фігури. Противно! Слово Боже говорить, що всякі фігури і образи, перед котрими палають світло, клякають і моляться, на котрі навішують ріжні паньорки і другі прикраси, і уважають їх за річи святі, що се не є фотографії або подобизни святих осіб, але паганський забиток, який з бігом часу вкрався між Християн. Словом, се паганські ідоли, тільки під іншими іменами.

Оден такий написав письмо до монахів, що пишуть „Місіонара“, і запитав їх, де є в Слові Божім написано, що треба почитати „св. образи“.

На сей запит „Місіонар“ дав дуже інтересну відповіль. Тому тут подаємо Й, нехай читачі знають, що монахи говорять. Відповідають, що „образи і фігури для них не є ідолами; бо вони відріжняють папір, чи полотно, чи дерево, на котрих образ змальовано, від особи, котру образ представляє; і що вони не покланяються паперові або полотні або дереву або камінній фігурі, а самій св. особі, котру образ, чи фігура представляє.“ Відповіль можна би було ще приняти, якщо була правдива, тільки що мас велике але.

### ЩО є ФОТОГРАФІЯ АБО ОБРАЗ?

Знаємо, що чоловік може намалювати або вирізати з дерева або з каміння подобизну свою, чи другого чоловіка так, що буде подібна до живої особи. Тоді називаємо фотографією або статую. Але, чи був де в світі такий чоловік, аби намалював подобизну якої особи чи річи, якої він в своїм житті ніколи не бачив? Кождий відповість, що такого ще не було і не буде. Питане тепер: Як люди можуть намалювати собі Небесного Отця, або вирізати Його в дереві або в камені, коли ніхто з людей не бачив Його, і не знає, як Він виглядає? як сказав сам Ісус Христос і Апостоли. (Йоан 5:37; 1. лист Йоана 4:20) А однак, коли перейти по хатах або церквах, бачимо всюди намалюваного старушка

з сивим волосом і довгою бородою; а на питане, скажуть вам, що се Бог Отець, хотяй на кождім образі інша особа, інше лице. Чи тільки є ріжніх богів? Виходить, що так! бо інакше була би на всіх образах однакова подобизна!

Перейдім тепер до образів Ісуса і Марії. Переїзджаючи в старім краю бачимо при дорогах камяні або деревяні хрести, а на них розпята Христос. Що хрест, інша подоба на нім, інше лице і вигляд „Христа.“ Чи тільки було ріжніх Христів, що умерали за людей? По відповіді „Місіонара“ виходило би, що так! Теж саме з образами або фігурами Марії. Що образ, інша особа. Одна біла, друга чорна. Пochaєвська інша, Ченстоховська інша, в Римі інша, в Повчі інша; що яка місцевість то інша. Питане: чи матір Ісуса Христа була біла, чи чорна? Котрий-сь з тих образів є невірною подобизною св. особи! Котрий же з них?

### ЧОМУ МАЄМО РІЖНІ ОБРАЗИ ТОЇ САМОЇ ОСОБИ?

Яка причина тих ріжніх образів ніби-то тій самої особи? Відповідаємо, бо ніхто не знає, як виглядав Ісус або Марія. [Першим Християнам не розходилося, як виглядав Ісус як чоловік, бо знали, що Він вже є духом Божественної природи. Вони дивилися на Його життя, на Його учники!] Тому кождий маляр малював їх так, як йому прийшло до голови. Часто відмальовував подобизну звичайної особи, мушини, чи жінки, додав над головою корону з світла і — був готовий Ісус або Марія! Такими є Ісус і Марія в українських строях і всі другі.

Роман Сурмач, коли писав житія святих, потребував образу одного святого. Розуміється, такого образу не було. Та проворний автор не в тім бітій. Взяв фотографію неб. народ. діяча Павлика, казав прималювати до голови його довгу рясу, і святий готовий! Кождий може переконатися, якщо цікавий. Він сам те розповідав.

Если би знайшовся хто і намалював двох монахів: одного високого і тонкого, а другого маленького і також мізерного; під високим поклав ім'я: Філіс, а під низьким ім'я: Шептицький; або, если би хто намалював постаті неіснуючих якихось священиків; під одним підписав:

редактор о. Платонід Філіас, а під другим: єпископ Йо-сафат з Перемишля, ми переконані, що кождий чесний чоловік обурився би і сказав: такі жарти не на місці. А однак як інакше монахи відносяться до почесті для Ісуса Христа! Нехай набагато хто якого богомаза, чавіть неподібного до чоловіка: ніс сияєний, уста перевернувлені, лицьо непропорціональне, ноги як поліса — то по науці Місіонарі і всіх „християн“ те все є добре! Те все приносить славу Богу, бо то представляє „святу особу“?! І такі зовсім ріжні образи і фігури Місіонарі уважає за подобизни одної особи, Ісуса Христа, і своє тверджене ще називає розумним?! Най же хто скаже, чи ті монахи мають розум?

#### У МОНАХІВ РОЗУМ СТАРШИЙ, ЧИМ ПІСЬМО

На питанні, де є написано в св. Письмі, аби почитати „св. образи“, монахи відповіли, що „розум старший, чим пісьмо.“ Тим вони сказали, що св. Пісьмо або Слово Боже є пізніше, чим був створений людський розум, отже і менче вартів! Чи не бачите в тих словах укритого богохульства? Пророки і Апостоли говорять, що чоловік є помильний, що іх розум є дуже обмежений, що тільки один Бог і його Слово є правдиве, — а тут монахи в своїй гордості говорять, що людський розум є важніший, чим св. Пісьмо, бо лише в такім тут може бути мова! Дійсно справджаються слова Ап., Павла: „Хваличи себе мудрими, сталися дурними. І заміняли славу нетлінного Бога на подобу тлінного чоловіка [розум іх, по думці монахів є важніший, чим розум самого Бога!]... для того передав іх Бог похотям іх серця, нечистоті, щоби сквернили свої тіла між собою самими. Вони перемінили правду Богу в лож. Рим. 1:22

#### У МОНАХІВ УСТНЕ ПЕРЕДАНЕ СТАРШЕ, ЧИМ ПІСЬМО

Тими словами хотять вони сказати, що устне передане є важніше, чим св. Пісьмо. Бо кажуть, „як Ісус Христос висилав своїх апостолів в світ, то не казав: Ідіть, та пишіть книжки і кажіть людям читати, і хто буде іх читати, той спасеться, а тільки наказував: ідіть і научайте всі народи!“ — А однак забули додати, що ті самі Апостолиуважали за відповідне проповідати і написати се, чого учив Ісус Христос. Вони добре знають, що в тих часах не так легко було писати книжки, як нині. Тоді писано всі книжки рукою на пергаміні або шкірі. Аби написати яку книжку потреба було довгого часу і много труду. Не так як нині, що машина друкує сотні і тисячі. Як би вони хотіли були написати хотяй по 100 примірників одної книжки, тоді се забрало би ціле іх життя. І не мали би часу проповідати. Та ї письменних людей було дуже обмаль. Тому ходили і устно голосили науку Христа, знаючи, що іх одну проповідь учес рівночасно сотки і тисячі людей. Тому то Христос наказував їм передовсім проповідати. Але Апостоли за Божою волею ще написали книги; науку І. Христа утвердили пісьмом, аби на будуче були вони веначе дороговказом, чого мають триматися будучі послідувателі, аби не зблудити. Вони знали, що з бігом часу прилучаться люди, котрі будуть дбати більше о

тілесні роскоші і о свою славу, чим о честь Божу, і стануть учити не так, як учив Ісус Христос і вони. [Читай послання Павла 1. до Тимотея 4:1-3; 2. до Тимотея 3:1-7; 2. Петра 2:1-3,13-15,18.]

#### ЩО КАЖУТЬ ІСУС І АПОСТОЛИ НА ТВЕРДЖЕНС МОНАХІВ

У монахів устне передане важніше, чим Пісьмо. Забувають, що за часів Ісуса Христа книжники (священики) і фарисеї так само учили. Ставили устне передане вище, чим св. Пісьмо, Слово Боже. За се Ісус картав їх дуже остро. Читасмо у Матея (15:1-9), що до Ісуса прийшли письменники і фарисеї з Єрусалиму і спитали: Длячого твої ученики переступають передане старших? ... У відповідь сказав Ісус: а длячого ви переступаєте заповідь Божу (дану через Мойсея і записану пісьмом), а ставите вище своє передане?... Ви знівечили заповідь Божу задля вашого переданя. Облюдники, добре пророкував про вас Ісаїя, кажучи: Сі люди приближаються до мене устами і почитають мене язиком, та серце їх далеко від мене. Надармо почитають мене, коли учать наук *людських установ (передання людського)*.“ Павло предвидів, що приде час, що будуть старатися поставити вище своє передане над Слово Боже, Пісьмо, і тому остерігав вірних поспідукателів Христових, аби стереглися: „Глядіть, аби хто не підійшов вас фільософією і марним підступом по людському переданню, по засадам світа, а не по Христу.“ — до Колосян 2:8.

#### ЯК УЧИЛИ АПОСТОЛИ О ПОЧИТАНЮ ОБРАЗІВ?

Вже сі місця збивають як не може лучше тверджене монахів щодо важності передання. Могли би ще які тако оправдати себе, якщо би Апостоли взагалі не були нічого писали о почтанні фігур і образів. Та фактом є, що самі Апостоли виразно ганили почтанні всяких фігур і образів. Ап. Павло пише: „Бо пізнавши Бога, не як Бога прославляли або дихували, але знігчесніли у своїх думках і затмілося їх нерозумне серце, ... і заміняли славу нетлінного Бога на подобу тлінного чоловіка.“ Думали, що Бог є таємний, як чоловік. Тому тепер масно тільки ріжніх образів Бога. Ап. Павло поясняє, яка сему причина, кажучи: „бо люди не уважали за відповідне пізнавати Бога своїм розумом.“ Сам розум скаже, що ціла земля, вся вселення аж кричить, що є Створитель, що є Бог. Та однак старі погани і новомодні християни-погани уважали за відповідніше робити собі ще бога на камені, дереві або папері — а монахи теперішні те все похваляють.

Теорію о устнім переданю з часів апостолів щодо образів і фігур збиває найкраще Євангелист Іоан, котрий жив найдовше з всіх Апостолів. Він, будучи на вигнанні за свою вірність Господу, мав видінє. Йому дано побачити, як т. зв. християни упадуть низько, як вони забудуть на правдивого Бога, і стануть несвідомо поганами, і як при кінці віка буде Бог за се посыкати на них ріжні карі. Він так описує теперішні часи: „А оставши люди, що не були повбивані тими язвами (війнами, голodom, помором і т. п.) ані не покаялись

за діла своїх рук, щоби не покланялися чортам і золотим, срібним, мідяним, камінним і деревляним бовванам (ідолам), котрі ані бачити не можуть, ані чути, ані ходити. І не каялися за свої убийства, ані за свої чари, ані за свою розлусту, ані за свої крадежі.“ (Олкр. 9:20,21) Чи не є се вірний образ теперішніх часів? Крадіж, розпуста, кривда на порядку дневнім серед всіх т. зв. „християн.“ Оден одного ненавидить, кривдить і убиває, і опісля йде перед фігуру і лякує, або в нещастю просить Ї о поміч. А фігура, чи образ ні не бачить, ні не чує, ні помогти не може Йому, ба навіть собі самому в потребі не поможет, бо мертві. Скільки то в часі війни кулі порозбивали ріжні фігури, образи; самі себе не могли охоронити, ані „св. особа“ не станула в обороні свого портрету. А темний народ падав, бив поклони, проливав слізози, простягав руки, просив о поміч, — а все надармо! Чому? бо се ідол.

#### ВІРНИЙ ОБРАЗ ПОГАНЬСТВА

На Сицилії люди мають одного святого, в якого вірять, що він захороняє їх перед лявою. В часі послідного вибуху Етні люди зібралися перед фігурою святого і молили, аби повстримав ляву і охоронив їх обість і поля перед знищением. Старі і молоді, жінки і діти клячали і просили, але надармо. Огненна лява що раз близьше присувається і пожирає все по дорозі. Ще трохи і їх захопить. Видачи, що лява близько і готова пожерти самого святого, беруть тяжку фігуру, занесли в безпечне місце, і знову клякали перед нею і просили о поміч!

Так диявол засліпив розум людей, що не бачать того, як можна просити мертвий камінь, мертвого ідола о поміч, коли він сам собі в нещастю не в силі помочи. Яке „фальшиве і погибельне засліплене“ у тих людей і у їх учителів, котрі їх так навчили, повторимо словами Місіонара!

#### ОБЛУДА МОНАХІВ

Що люди є засліплені, ми се знаємо, але їх не винуємо. Їх так навчили. Вони думають, що так треба почитати Бога. Але винуємо тих, що називаються учителями їх. Котрі в своєму засліплению, вірніше скажемо, в своїй облуді, важуться ще писати в Місіонари таке: „Ми католики також почитаємо св. Письмо. Всьо, що в св. Письмі написане, уважаємо непомильною Божою правдою, которую нам сам Бог об'яслив.“ Коли св. Письмо містить в собі правду, которую обявив сам Бог, тоді слова св. Письма, як слова самого Бога для кожного віруючого християнина, а тим більше для Місіонара повинні бути понад всю! Та Місіонар каже, що розум і передане є важніше!

Сам Ісус говорив: „Не думайте, що я прийшов знищити закон або пророків; не прийшов я знівечити, а сповнити.“ Знаємо, як Апостоли задивлялися на почитані фігур і образів. Погляньмо тепер до закону і до пророків, котрі, як сам „Місіонар“ признає, містять в собі слова самого Бога. Не будемо наводити всі місця. Наведемо тільки кілька:

#### ЩО КАЖЕ БОГ О ПОЧИТАНЮ ОБРАЗІВ?

В 2. кн. Мойсея (Ісхід 20:2-5,23) читаємо, як Бог промовляв з гори Синай до народа Ізраїльського: „Я є Господь Бог твій, що вивів тебе з Єгипту, з дому неволі. Не будеш мати інших богів перед моїм лицем. Не будеш робити собі різблленого образу чи подобини того, що на небесах в горі і того, що на землі внизу і того, що у водах і понід землею. Не будеш приналазиши перед ними і їм служити, бо я Господь Бог твій. ... Не будеш робити перед мною богів срібних, і богів золотих не будеш собі робити.“ „Не будете робити собі балзамів (ідолів), ні вирізувати образів, ні ставити стовпів і камінів з образами (фігур) не будете ставляти в землі вашій, що-б перед ними бити поклони. Я Господь, Бог ваш.“ „Проклят чоловік такий, що робить витсувані чи виливані (з металю) постаті, гидоту перед Господом, твориво майстерської руки.“ (5. Мой. 27:15) Монахи, чуєте, що Бог говорить? Чи треба вам ще виразніших слів?

Перейдім до пророків: У Псалмі (115:3-8) читаємо: „Бог наш на небесах; все, що любо Йому, він творить Божища поганські — се срібло і золото, твориво рук чоловічих. Мають уста і не говорять; очі мають, і не бачать; мають уши, і не чують; ніздря (ніс) мають, і нема в них нюху; руки їх не беруть; ноги їх не ходять; не чути жадного голосу з їх горла. Їм рівні ті, що роблять їх, що на них вповають.“

Пророк Ісаїя (2:2,8-11) пише: „Станеться в останні часи, що над усі гори гора Господня вознесеться і підймется понад горби (царство Боже прийде в своїй силі), і поспішать до неї всі народи. ... Тоді буде земля повна ідолів. Люди будуть припадати лицем перед ділом рук своїх, перед тим, що пальці їх зробили: І похилився чоловік простий і понизився муж значний — а Ти Боже, не простиш їм сего ... Поникнутъ горді погляди мужів, і піднесені голови людей будуть приниженні. Оден Господь явиться високо того часу.“ „Тоді відкіне кождий свої ідоли і золоті свої ідоли, що ваши руки вам на гріх робили.“ „Чи є ще Бог кромі мене? Ні! нема іншої твердині, я ніякої не знаю. Ті, що роблять богів — всі вони ледачі; а найлюбійші їм не приносять ніякої користі; на се вони самі свідками. Вони нічого не бачать, ні не розуміють, тим то вони і осоромляться.“ Через прор. Еремію Бог так говорить: „Постанови поганські пусті: вони вирубають дерево в лісі, обробляють руками ... покривають сріблом та золотом, прибивають гвіздем, що-б не хиталось. Вони, ті ідоли, — мов точений стовп, і не говорять; їх носять, бояхити не можуть. Тим і не лякайтесь їх, бо не здоліють вони ніяк заподіти, тай щось доброго зробити вони не в силі.“ — Еремія 10:3-5.

#### ЧОМУ МОНАХИ І СВЯЩЕННИКИ ТАК УЧАТЬ?

Так Бог говорить через уста всіх пророків, — але для Місіонаря вони нічо не значать! для него розум старший. Перечитавши се, не оден може подумати: може монахи не читали сего? бо не можливо всупереч так виразним розказам Божим щось іншого учити. Ми хочемо їх

оправдати. Ми скажемо правду. Вони св. Письма не читають, і тому його не знають! Вони навіть не читають цілого Нового Завіту. Во се, що бачите в церкві на престолі, се тільки більш, чим одна третина Нового Завіту, се тільки чотири евангелії, а прочих книг Нового Завіту в тій грубій книзі нема! А про старий Завіт шкода їх і питати!

Причина, чому прийшло до такого поганського звичаю, є сеся, що з бігом часу між правдивих християн диявол насіяв куклю. Деяким людям, священикам, монахам, спирклася наука Ісуса Христа. Видалася ім за тяжка і прибра. Їм не хотілося довше терпіти, як терпів Ісус Христос і Апостоли, а забаглося розкошів, маєтків і слави від людей. І такі то священики і монахи взяли верх між християнами. Тому на місце науки Христа і Апостолів стали вводити постепенно свої науки, поганські звичаї, противні виразному Слову Божому. І своє слово поставили вище, чим Слово Боже. А щоби люди не знали, що учив Христос і Апостоли, що говорив Бог через пророків, був час, що забороняли читати св. Письмо, а тих, що читали, карали великими карими, а навіть смертю. Аби людій мож дальше тримати в будлі, поназивали себе великими іменами, неомильними учителями, сторожами Слова Божого, заступниками Христа і т. п.; що тільки вони одні знають, де є правда а де лож, і що тільки вони мають право научати!

#### „ВІРНИЙ СТОРОЖ“ НАУКИ ХРИСТОВОЇ

„Місіонар“ в своїй відповіді говорить, що Господь Ісус встановив на землі непомильний церковний учительський уряд, що мав бути в ірнім сторожем Його науки, і що тим сторожем є „Христовий намісник, пала римський.“ Чи той „сторож“ був „вірним сторожем“ науки Христової, хочемо на хвильку поговорити на розум. Люди нині не діти, і знають, що почалося 1914. р. Коли всі католики стали битися, різати себе, мордувати, грабити оден одного, і ще й тепер те саме ділять! Де-ж був тоді сей „вірний сторож“ науки Христової? Чи спав? Чи ходив в ліси-дебри на покуту, і не зінав, що діялося в світі Божім? Як сей „вірний сторож“ показав тоді ділом, що він вірний сторож науки Христа? Що? Нехай ніхто не посуджає нас, що ми боронимо православних, протестантів або жидів. Вони всі те саме робили; ішли слідами католиків! Вони всі подоптали науку Божу, науку Ісуса Христа і Апостолів! Але принайменече так бундючно не несуться і не припиняють собі такої чести та непомильності, як католики!

Ісус Христос учив: „Заповій нову даю вам: що-б ви любили оден одного. Як я полюбив вас, що-б і ви любили оден одного. По съому будуть знати усі, що ви мої ученики, коли любов будете мати оден до одного.“ „Хто має мої заповіді і хоронить їх, той любить мене.“ (Йоан 13:34,35; 14:21) „Я ж вам говорю: Любіть ворогів ваших!“ Таку заповідь дав Ісус своїм ученикам. Його вірні послідувателі заховували її, хотяй через се богато витерпли!

Вернім тепер до „вірного сторожа.“ Хто як хто, а той, що називає себе „заступником Христа,“ „намісни-

ком Христа,“ „вірним сторожем“ науки Христової і стада Христового, сей повинен був уважати за свій обв'язок і станути в обороні науки Христа! Повинен був тоді отверто виступити і з „апостольської столиці“ закликати громовим голосом, аби цілий світ був почув: „Мої архієпископи, єпископи, і ви вірне стадо! Царі і королі кажуть вам ставати під гвер і йти убивати друг друга! А я, заступник Христа, вірний сторож його науки пригадую вам Його слова і наказую: любітесь взаїмно! Любіть своїх ворогів! Такий розказ передаю вам архієпископи, вам єпископи, а ви передайте сей розказ своїм священикам, а ті людям! Хто не послухає сего розказу, сего суспендую, позбавлю Його становиска, бо він тим самим окаже, що не є учеником Христа.“ Чи сказав щось подібного? Ні! Він мовчав, хотяй зінав добре розказ Христа. Він стався невірний Христу! Йому розходилося більше о похвалу від цісара, чим о похвалу від Христа! Во виду тільки крові, тільки сліз, тільки убитого цвіту і зруйнованого майна, що світ зазнав задля недбалості сего „сторожа“, сего намісника невірного, „Місіонар“ має ще відвагу називати його „вірним сторожем“ науки Христової!? „Усяке добре дерево родить добрий овоч, а пусте дерево родить овоч лихий! По овочах їх пізнаєте їх“ — сказав І. Христос. — Матей 7:17,18.

#### ДЕ У МОНАХІВ НАПИСАНО?

І тому як було можна сподіватися Місіонар на оборону почитання образів не навів ні одного місця з св. Письма. Що більше! ще своїми брудними ногами подоптав Слово Боже! Во питанні: де є написано, аби почитати образи, відповів: — „1.) Написано воно в здоровім людськім розумі, котрий є старший, чим всяке письмо.“ Справді, треба бути дуже гордим, аби мати сміливість сказати, що розум є старший, чим всяке письмо, значиться і св. Письмо або Слово самого Бога!? Тільки найбільший недовірок важиться таке сказати!

Нині чоловік не пішле своїй дитині до Америки чужих фотографій і не буде обріхувати її і не скаже: се фотографії твого отця і матери; бо дитина, поглянувши на них, сейчас скаже: се не мої родичі; вони так не виглядають; хтось підішився під їх ім'я; хоче мене опушкати. Ні дитина з Америки не витне і не пішле перший ліпший образ з газети і не скаже, що се її фотографія, бо мама спізнає свою дитину по чертах лица! А тут Місіонар називає се „здоровим людським розумом,“ коли малярі або різбярі повироблюють зовсім неподібні до себе особи; одна біла, друга чорна, і кажуть, що се представляє одну і ту саму особу. Чи не чудно? Дійсно, який-сь чудний розум у тих монахів!

Дальше відповідають: „2. написано в побожнім людськім серцю, котре теж є старше, чим всяке письмо.“ Ми сумніваємося, чи монахи з Місіонара мають побожне серце. Побожне серце є покірне; воно узнає Бога за свого Пана і Творця, і не буде проти Него, прости Його св. Слова таке писати. Ні!

„3. Написано в „крові святих мучеників, котрі за ту правду віддали своє життя.“ — Всі знаємо добре, як

— в часі поспідної війни міліони людей ішли до битви, і думали, що приносять Богу жертву, убиваючи оден одного, що бороняє віру Христову! Тепер кождий бачить, що вони гріх чинили і марно проливали свою кров. Так подібно диявол нераз осліпляв людей. Наперед пісунув одним думкою поробити собі ідолів, а отісля другим своїм слугам казав робити пакости тамтим, і приводив до спорів і до проливу крові. Ось в чию честь плила кров тих мучеників! Правдивий ученик Христа не буде убивати нікого, ані кривдити, ані насміхатися з людської спілоти. Правдивий ученик Христа віddaє Богу честь „духом і істиною“ і знає, якої чести від него жадає Бог. Ноїя в Ефезі за часів Павла свідчить найкраще, як то ті, що мають заробок з ідолів, образів, потрафлять підбурити темний народ і привести до проливу крові.

„4. Написано в християнськім переданню от рода в род від апостолів по нинішній день.“ — Ми вже бачили, як Апостоли задивляються на почитані образів. З іх слів бачили, що такого паганського звичаю вони не захваливали, але картали і остерігали перед ним.

„5. Написано воно в тисячах і міліонах катехизмах.“ Се правда. Але в цілім св. Письмі, що обіймає більше, чим тисяч сторін, не найдете ні одного місця, де Бог наказував би почитати образи.

„6. Написано воно в безчисленних міліонах звичливих образів, котрими пишаються наші церкви по цілому світу.“ — Добре прор. Ісаїя пророкував: „Повна земля ідолів. Люди припадають лицем перед ділом рук своїх, перед тим, що пальці їх зробили.“ Та приде час і нині він є: „що покидає чоловік кертицям та лілікам срібні свої ідоли і золоті свої ідоли, що їх понароблювали.“ „І покликнув ангел великим голосом, глаголючи: Упав, упав Вавилон, велика блудниця (Рим і ціле т. зв. теперішнє християнство) і став мешканем дияволів і сховиском всякому духові нечистому і сховиском всякої нтиці нечистій і огидній.“ А інший ангел промовив: „Вийди з неї народе мій, щоб не мати вам спілки в гріхах її, і щоб не приняти вам кар її. Вої гріхи дійшли аж до неба і згадав Бог неправди (злочини) її.“ — Окрите св. Йоана 18;1-5.

І вкінці сема точка: „7. Записано в книгах і науках отців, в декретах соборів і в безчисленних памятниках найвищого учительського уряду в Христовій церкві, котрий непомильною повагою св. Духа ту правду нам пояснив і затвердив.“ Тож! лише там! Той, що сидить

в Римі, місті о семи горбах, він оден затвердив. — Але найсвятіший Бог своїм словом осудив! Бог називає се поганею, мерзінними ідолами. Місіонар каже, що св. Дух ним керує. Св. Письмо каже інакше. Ісус Христос так учив: „Досить ученикови, коли буде, як учитель його.“ „Ви знаєте, що в поган царі панують і вельможі управляють ними, — та у вас не буде так! Ні!“ (Мат. 10:25; 20:25,26) „Не збирайте собі скарбів на землі, але на небі.“ „Не можете служити Богу і мамоні.“ Хто так чинить, тим керує св. Дух. Та нинішні учителі тільки дбають о мамону; ім сниться о пануваню і о владі над світом. Не ділають так, як учив Ісус. Не за Його волєю, але за справою сатани, як писав Павло: „прииде наперед відступлене від віри і покажеться чоловік гріха, син погибели — грізна інституція церковна — котрої голова буде виноситися понад усе, що зовуть Богом або маєстатом так, що засяде в храмі Божім, творячи себе Богом. [Буде говорити, що його декрети і розпорядження мають більше значіння, чим слово самого Бога. Доказом того слова Місіонара.] I ся інституція буде уживати ріжних ложних чудес і підступів, але повірять їй тільки ті, що люблять брехню. Та Христос, пришовши вдруге, убе сю інституцію духом уст своїх. Словом уст своїх, св. Слово Боже, Письмо убе її. I тоді земля очиститься з ідолів, і люди спізнають Бога і його Сина нашого Господа і Відкупителя Христа. Тоді правдиві поклонники поклоняться Отцеві духом і правдою. Бо Отець таких шукає покланяючихся Йому, — сказав Ісус. — Йоан 4:23. (Стаття „де написано?...“ появилася в „Місіонарі“ з Жовкви за життєм ч. 7. с. р.)

Порада від нас. Знаємо, що хто перечитає сей артикул і переконується о правді наших слів, загорить таким обуренем, що готов прийти до хати і з криком і з шумом познімати образи і сейчас повикидати на двір і перед очима сусідів рубати. Правдивий Християн повинен наперед застановитися, як має ділати, аби се вийшло на більшу славу Богу. Звичайно буває, що в хаті одно спізнає правду о слові Божім, а друге ні, і розуміється думаючи, що се ріchi святі, стане боронити. З чого в хаті готов повстати крик і плач а навіть бійка. З того диявол був би тільки радий. Тому радимо постаратися наперед вяснити в мирний спосіб другій стороні, жені, чи мужеві, і аж тоді легонько поусувати. А за той час, як було доси, нехай будуть місцем сховку чи на шапку, чи на газету або друге що.

## СЛОВА ДО РОЗВАЖУВАННЯ

Текст на 3. Вересня-Септембра.

„Вони будуть ... моїми ... того дня коли зберу свої жемчуги.“  
— Малахія 3:17. —

БОЖИЙ пророк описує сими словами певну класу людей, котрим Бог окаже свою особлившу ласку. Було дванадцять дорогох камінів, які носив найвищий архієрей Ізраїльський на своєму нагруднику. Сі каміння були оправлені в золото і прикреплені до наплечника золотими шнурками. Вони лежали на серці священика, вказуючи сим, що вони є йому дорогі. На сих

камінях були виписані імена 12 поколінь Ізраїльських.

Евангеліст Йоан в своїй книзі Одкритя подає опис царства, представленого символічно через місто, котрого підвалини муру були окрашені дорогими каміннями або жемчугами. Сей опис здається, представляє устрій Божого царства. Коли тіло або громада Христа буде скінчена і прославлена, звізд або прославлених членів царської родини буде 144.000, над котрими головою буде Ісус Христос.

Пророк говорить тут о часі, коли Бог вивисить сю клясу по-

свячених людей, а се становиться „того дня, коли я зберу свої дорогі каміння. Се, здається, обіймас протяг часу, коли наш Господь Ісус є вдруге присутній і впроваджує в житі своє царство і починає панувати.

Сі, що мають належати до членів сего числа, всегда думають о Богі і почитають його імя і говорять часто між собою о Нім і о його предивнім пляні повного милосердя. Люди говорять звичайно о тім, що дороге їх серцю, і ділають так, як їмкаже їх серце. Але ті думають всегда о Богі, о його царстві і о благословеннях, які воно принесе; і вони говорять о тім часто — а Бог чує їх і благословить їх свою ласкою.

Із слів пророка бачимо, що сі члени посвячується і віддають себе широ на услуги Богу і його справі; се значить, вони вірно виконують його волю і о ній часто розмовляють. Се представляє нам клясу людей, котрі цілковито віддали свої серця Богу. Такі є записані у „памятковій книзі“ Божій, і Він пригадає собі сих вірних людей в „той день“ (в часі, коли буде збирати свої жемчуги) і будуть його вибраними і благословенними людьми. Сі слова пророка повинні додати заохоти всім тим, хто навернувся до Бога, аби пізнати його і чинити його святу волю.

Текст на 17. Вересня-Септембра 1924.

„Імя мое буде величаться проміж народами.“ — Малахія 1:1.  
Між народами землі мало нині учать о царю Ісусі Христі. Всі народи управлюють самолюбство в найвищім стелесі. Предста-

вителі і керманічі народів сприсяглися проти Бога Єгова і його Помазанника. Та незадовго сатана буде звязаний і не буде йому вільно зводити дальше народи. Тоді також самолюбні керманічі утрятуть свою силу, а знане о правді наповнить землю, як вода море. Тоді всі від мала до великого спізнають, що Єгова є Богом, а Ісус Христос є Відкупителем людей і Царем царів. Тоді „всі народи землі схаменуться і навернуться до Бога: і перед Тобою поклоняться всі покоління народів. Бо Господне є царство і він царює над народами.“ — Псал. 22:27,28.

Як народи на землі спізнають велич і славу Божу, його добрути і любов, тоді ім'я його буде велике у них. „Всі народи, що Ти сотворив їх, прийдуть і поклоняться перед Тобою, Господи, будуть ім'я Твоє прославляти.“ — Псал. 86:9.

Сі дорогі обітниці сповниться; а його вірні люди знаходить в них заохоту до дальнішої вірності і до дальших діл, чим ока-жуть любов; бо любов є знаком, що нема в них самолюбства. Його вірні люди будуть ділати все, що прославляє їх Царя, і що допомагає його справі. Хто так буде ділати, сей увійде до його слави і отримає се, якже пророк.

Текст на 10. Вересня 1924.

„Будемо подібні Йому, бо побачимо Його, як с.“ — 1. Йоана 3:2

Текст на 24. Вересня-Септембра 1924.

„Він розтопче гнобителя.“ — Псалтеря 72:4.

## КОЛИ СВЯТКУВАТИ?

МНОГІ з старого краю питаютъ нас, чи мають святкувати суботу замість неділі. На їх питанні даемо коротке поясненіе.

Деякі, читаючи св. Письмо, забувають на слова Ап. Павла, котрий так пише о сій темі: „Нехай вас ніхто не судить за іду або за напіток, або щодо свята або нового місяця або суботи, — те все тільки того, що настане.“ (до Колос. 2:16,17) Те саме повторяє в посланні (Жид. 10:1), кажучи: „Закон бо (Мойсея) маючи тінь будучих благ, а не самий образ річний,“ — чим хотів сказати, що заховуване святе, суботи і жертви, обов'язувало тільки Жидів, а не правдивих послідовників Христа. Ті свята і церемонії були тінєю лучших будучих річей; вони тільки були науковою, показуючи, як буде в будущності. Приміром, жертви закону вказували, як Ісус і правдиві його ученики будуть приносити себе як живу жертву, приемну Богу. (Рим. 12:1) Посліду-

вателі Христа не є більше під ярмом закону, але свободні, під ласкою яко сини. Субота була дана Ізраїлеві не тільки для відпочинку по трудах, але вона вказувала на великий відпочинок для всього людства, як поясняє Ап. Павел, а чого Жиди не розуміли.

Початок святковання неділі почався від часів Апостолів. В неділю яко в перший день тижня показувався всегда Ісус своїм ученикам по воскресенню. В неділю зійшов на них святий дух; в неділю сходилися перші ученики на „ломаня хліба“ на памятку тих благословеньств, які отримали, як Ісус ламав хліб в Емаус і в Єрусалимі з учениками, і як їх очі отворилися і його спізнали: Сей день був днем радості, що Господь Ісус воскрес з смерті. Сей день і ми повинні обернути на покріплене себе, читаючи Слово Боже і отвіраючи другим очі на се, який добрий і милосердний є Бог, що дав свого Сина на викуп за всіх людей.

## З КОНВЕНЦІЇ

КОНВЕНЦІЯ в Коломбос удалася величаво. Присутніх було близько 20.000. Одні побували кілька днів від'їзджаючи, другі прибували. Символ цілковитого посвячення себе Богу приняло 485 осіб. Були Братя з різних країв і язиків. Однак на диво всім таке велике число людей заховало взірцевий порядок. Всіх лучила одна любов до Бога і до нашого Господа Ісуса Христа. Кожда народність мала духові науки в своїм ріднім языку. Наших братів було понад сто. Всі одушевлені вертали домів, аби ще усильніше взятися до праці. Ся конвенція показала,

що ні одна місцевість не може казати: вже все зроблено. За один „день праці“ продано в Коломбос і в околиці близько 30.000 книжок, хотя бляса в Коломбос уходить за найенергічніші. Сінай послужить нам, що всі люди є ще прагнущі серця, яко хотіть покріплена, тільки не знають, де його найти. То-ж братя до роботи і до жертв! Нехай кождий пожертвує се число і дасть до рук другим в який би то спосіб не було. Число серце любить Бога, сей, прочитавши, буде опісля всегда молитися за того, що допоміг Йому вийти з темряви. То-ж до праці!